

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Dariusz Kala

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **A. A.**

skazanego z art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 14 czerwca 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 6 kwietnia 2022 r., sygn. akt III K 78/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 6 kwietnia 2022 r., sygn. akt III K 78/22, A. A. uznany został za winnego , tego że w nieustalonym bliżej okresie nie później niż do dnia 11 sierpnia 2021 r. w D., S. i P. woj. [...], działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi do tej pory osobami, w celu osiągnięcia korzyści

majątkowej, usiłował doprowadzić T. S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem tytułem wypłaty odszkodowania w kwocie 276.723 zł z tytułu ubezpieczenia autocasco samochodu marki A. o nr rej. (...), w ten sposób, że w dniu 10 sierpnia 2021r. na Komisariacie Policji D. złożył zawiadomienie o niepopelnionym przestępstwie a następnie tego samego dnia będąc przesłuchanym w charakterze świadka, składając zeznania mające służyć jako dowód w postępowaniu przygotowawczym (...), po uprzednim pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań zeznał nieprawdę co do okoliczności dokonanego w okresie od 09 sierpnia 2021 r. godz. 22:00 do 10 sierpnia 2021 r. godz. 06:30 w miejscowości S. ul. [...] włamania do w/w pojazdu, poprzez pokonanie fabrycznych zabezpieczeń i jego zaboru w celu przywłaszczenia, a następnie w dniu 11 sierpnia 2021 r. wprowadził T. S.A w błąd co do okoliczności zgłaszanej szkody, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na ujawnienie przez funkcjonariuszy Policji, że kradzież została upozorowana, to jest za winnego przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 238 k.k. i art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności i karę 150 stawek dziennych grzywny, przy przyjęciu, że jedna stawka dzienna wynosi 100 zł.

Tym samym wyrokiem uznano A. A. za winnego tego, że w okresie nie później niż od 06 sierpnia 2021 r. do 09 sierpnia 2021 r. godz. 22:00 w S. woj. [...] udzielił pomocy nieustalonym do tej pory osobom do dokonania w miejscowości S. ul. [...] zaboru w celu przywłaszczenia samochodu marki A. o nr rej. (...), w ten sposób, że udostępnił tym osobom oryginalny klucz do w/w pojazdu oraz wskazał miejsce jego parkowania, działając w stosunku do mienia znacznej wartości i powodując straty w kwocie 276.723 zł na szkodę V. Sp. z o.o., to jest za winnego przestępstwa z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył A. A. karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres trzech lat próby, oddając w tym okresie oskarżonego pod dozór kuratora sądowego. Ponadto

zobowiązano oskarżonego do informowania o przebiegu okresu próby oraz zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania. Sąd orzekł także o obowiązku naprawienia szkody.

Opisany wyrok wydany został na podstawie złożonego przez A. A. na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. wniosku, w którym dobrowolnie poddał się karom w takim wymiarze, w jakim określił to Sąd. Wyrok ten nie został zaskarżony i stał się prawomocny z dniem 14 kwietnia 2002 r.

Prokurator Generalny, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł od tego wyroku kasację na niekorzyść A. A. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 i § 3 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonego A. A. o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonych kar bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, co doprowadziło do wydania przez Sąd *meriti* orzeczenia z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 86 § 1 k.k. (według stanu prawnego obowiązującego od dnia 24 czerwca 2020 r.), poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, obejmującej orzeczoną w punkcie 1 części dyspozytywnej wyroku karę 1 roku pozbawienia wolności oraz orzeczoną w punkcie 2 tej części karę 1 roku pozbawienia wolności, czyli w wymiarze poniżej dolnego progu, określonego we wskazanym przepisie prawa materialnego powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na tę kasację obrońca skazanego wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i należało ją uwzględnić. Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok dopuścił się rażących naruszeń prawa

wskazanych w zarzucie kasacji. Sąd, który rozpoznaje wniosek oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w trybie określonym w art. 387 § 1 k.p.k. jest zobowiązany do kontroli wniosku nie tylko pod względem jego zasadności w odniesieniu do ustaleń faktycznych w sprawie i pod kątem osiągnięcia w sprawie celów postępowania karnego. Kontrola ta obejmować powinna także zgodność wniosku z obowiązującymi przepisami. W razie stwierdzenia jakichkolwiek niezgodności, natychmiastowe wydanie wyroku nie jest możliwe i uzależnić można wydanie takiego wyroku od dokonania we wniosku stosownych zmian. Tymczasem, mimo wadliwości wniosku, Sąd Okręgowy nie zwrócił się do oskarżonego o stosowną korektę. Wadliwość ta w świetle art. 86 § 1 k.k. jest tymczasem oczywista. Przepis ten mówi, że karę łączną wymierza się w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. W sprawie A. A., który skazany został na dwie kary po roku pozbawienia wolności, karę łączną można było wymierzyć w granicach od roku i miesiąca do dwóch lat pozbawienia wolności. Z art. 37 k.k. wynika, że karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Dolna granica kary łącznej – powyżej najwyższej z kar jednostkowych – oznacza właśnie karę roku i (jednego) miesiąca pozbawienia wolności. Taki stan prawny obowiązuje od dnia 24 czerwca 2020 r.

Wymierzenie w wyroku kary łącznej roku pozbawienia wolności nastąpiło zatem wbrew opisanej regulacji. Z art. 523 § 1 k.p.k. wynika, że podstawę uwzględnienia kasacji stanowić może uchybienie z art. 439 k.p.k. (to w tej sprawie nie wystąpiło) lub inne rażące naruszenie prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia. Zastanawiać się można czy różnica miesiąca pomiędzy karą łączną orzeczoną zgodnie z przepisami, a karą wymierzoną w zaskarżonym wyroku jest istotna. Uznać jednak trzeba, że ułamkowe porównanie jednego miesiąca do jednego roku prowadzi do wniosku, że wpływ na treść wyroku nie był błahy i zapewne nie byłby tak odbierany przez skazanego, gdyby doszło do wykonania kary. Doszło przy tym do obrazy prawa materialnego i zostało to zasadnie podniesione w kasacji.

Zauważyć nadto należy, że nie ma racji obrońca skazanego, który w odpowiedzi na kasację zauważa, że pierwszy z przypisanych A. A. czynów ma określoną jedynie końcową datę czasu jego popełnienia, nie ustalono natomiast daty początkowej, a to oznacza, że należało zastosować wobec oskarżonego przepisy obowiązujące przed 24 czerwca 2020 r., były one bowiem bardziej dla niego korzystne i należało to uwzględnić z uwagi na normę art. 4 § 1 k.k.

A. A. przypisano przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 238 k.k. i art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 § 1 k.k. popełnione nie później niż do dnia 11 sierpnia 2021 r. Był to w rozumieniu Kodeksu karnego czyn ciągły, zaś co do niego zarówno w literaturze, jak i orzecznictwie od lat przyjmuje się, że czasem popełnienia czynu ciągłego jest czas zakończenia ostatniego ze składających się nań działań, w tym wypadku 11 sierpnia 2021 r., a więc w dacie, w której obowiązywała już reguła określona w znowelizowanym art. 86 § 1 k.k.

Z powyższych względów konieczne było uwzględnienie kasacji i uchylenie zaskarżonego nią wyroku w całości, całość ta bowiem objęta była wnioskiem A. A., który podczas ponownego rozpoznania sprawy będzie mógł złożyć ponownie wniosek o dobrowolne poddanie się karze, niekoniecznie tożsamy z poprzednim. Sąd procedując po raz drugi w tej sprawie powinien uwzględnić reguły wynikające z art. 387 k.p.k. i art. 86 § 1 k.k.

KR

[ł.n]